

Den stora investeringen

Jag kan se hur männen på fredagsförmiddagarna sitter kring ett runt bord i spelbutiken. Vilka hästar ska de spela på den här gången? Diskussionen går varm och alla har läst något eller hört något. Det är rykten om den dagsaktuella formen bland hästarna och stalltips är som sagt mer värda än vad guld är värt. Att spela på rätt häst är som ett mantra och en hel världsbild. Den som lyckas pricka in rätt kommer att nå lyckan. Allt som krävs är tro och pengar att investera. Kanske det gäller oss alla, att lyckas pricka in rätt och investera i det som kommer att göra oss till vinnare. Ingen vill tillhöra förlorarna, för de får betala kalaset med förluster. Om inte annat som förlorade investeringar i både tro och energi. Det är nämligen så att våra liv handlar om tro. Vi investerar varje minut av våra liv i tron på att vi ska få ihop dagen som ligger framför oss, tron på människorna omkring oss. Att de vill oss väl och inte tänker orsaka oss lidande eller skada. Tron, på att vårt arbete leder fram till någon form av nytta för andra. Tron på kärleken, att den gäller mig och att jag inte bara blir utnyttjad. Tron på nästa generation. Att mina barn ska bli skötsamma medborgare och klara sig bra.

Så finns det en materiell värld som också avkräver tro i form av för-tro-ende. Vi tror på våra banker och deras säkerhetssystem. Att det vi sparar växer och inte minskar i värde, att inflationen inte äter upp pengarna. Men allt det är en tro som håller sig på ytan av det mänskliga livet och som handlar om våra revir utanför den egna kroppen.

Det blir givetvis en tyngre fråga om det ska handla om oss själva och det som finns inombords på ett osynligt sätt. Tron på att vi kan mobilisera ett själv-för-tro-ende. När vi var unga var det lättare: om vi kunde springa snabbast på 60 meter så blev vi "kung för en dag." Men ju äldre vi blir desto svårare blir frågan om vår investering kommer att gå med vinst eller om vi är på väg mot en brakförlust. När vi inser att vår investering i tid, engagemang och kärlek håller på att gå fel, att vi har hamnat i slentrian där andra tar oss för givet, då uppstår kris. Ett tillstånd då vi inser att det finns en borte gräns och vi ställer oss frågan om det liv vi lever kommer att göra oss lyckliga. Vi borde vi få känna glädje, men den äkta glädjen saknas. Vissa får panik och skiljer sig, börjar springa maraton, byter jobb, går på yogakurser, och säger till sig själva att nu är det deras tur "att tänka på sig själv".

Orsaken är att ingen annan gör det, alla tänker på sig själva först och på andra sist. Det är ord som kan tolkas som vår tids trosbekännelse. Att det inte blev som jag trodde, min tro var inte överensstämmande med min verklighet. I stället för att inse illusionen av att leva i en bubbla så kan vederbörande göra det till en skuld som läggs på andra. "Det är andra som orsakat min kris genom att svika, gå bakom ryggen och skapa lögn om mig." Hur vi än tacklar våra förluster så är våra investeringar något som gått förlorat. Vår tid får vi inte tillbaka, inte heller vår tro på kärlek, tron på vårt mänskliga värde. Den tid som återstår går kanske till att läka sår i själen. Vissa sår kan inte läkas utan vi får lära oss att leva med våra förluster som bitar av vårt liv som vi inte längre sitter ihop med. Det är nu det handlar om att tro med stort T. Det som handlar om längtan efter att bli en hel människa till både kropp, själ och ande. Det stora projektet handlar om att leva sitt liv som har en början och ett slut och ta vara på dagen, för dagen är ett lån. Uttrycket "carpe diem" (fånga dagen) var det en klok person som myntade.

Per-Arne Bengtsson, präst i Svenska kyrkan